

ಸಂಪಾದಕೀಯಂ

వంగశవారు 25-02-2025

యూవదేశం... ఒకే సమయం

ఆధునిక సాంకేతికతలు విస్తరిస్తున్న నేపథ్యంలో సమయ పాలన ఆవశ్యకతను కేంద్రం గుర్తించింది. ఒకే దేశం-ఒకే సమయం అన్న భావనతో సమస్త వ్యవహరాల్లో భారతీయ ప్రామాణిక కాలాన్ని ఉపయోగించేలా విధివిధానాలు రూపొందించింది. లీగల్ మెట్రాలజీ (భారత ప్రామాణిక కాలమానం-బఎస్టీ)- 2024 పేరుతో జారీ చేసిన నిబంధనలను మేలిమి ముందుగుగా నిపుణులు అభివర్షిస్తున్నారు. ఆధునిక సాంకేతికతలు విస్తరిస్తున్న నేపథ్యంలో సమయ పాలన ఆవశ్యకతను కేంద్రం గుర్తించింది. ఒకే దేశం-ఒకే సమయం అన్న భావనతో సమస్త వ్యవహరాల్లో భారతీయ ప్రామాణిక కాలాన్ని ఉపయోగించేలా విధివిధానాలు రూపొందించింది. లీగల్ మెట్రాలజీ (భారత ప్రామాణిక కాలమానం-బఎస్టీ)- 2024 పేరుతో జారీ చేసిన నిబంధనలను మేలిమి ముందుగుగా నిపుణులు అభివర్షిస్తున్నారు. భారత ప్రామాణిక కాలమానం దేశమంతటా అనుసరించే సమయం. ఇది అంతర్జాతీయ ప్రామాణిక రేఖాంతమైన యునైటెడ్ కింగ్డమలోని గ్రీన్వైచ్ రేఖాంశానికి - అంతోర్ ర్ధీయేటెడ్ యూనివర్సీటీ-యూటీసికి అయిదున్నర గంటలు ముందుంటుంది. భారతదేశ ప్రామాణిక కాలమానాన్ని 82.5 డిగ్రీల తూర్పు రేఖాంశం ఆధారంగా లెక్కిస్తారు. ఈ రేఖాంశం యూపీలోని ప్రయాగ్రాజ్కు దగ్గరున్న మీర్జాపుర్ పట్టణానికి కొంచెం పళ్ళిమంగా, అంద్రపదేశీలోని కాకినాడ మీదుగా వెళ్తుంది. మీర్జాపుర్, గ్రీన్వైచ్ లోని రాయల్ అబ్జెక్చెటలీ మధ్య రేఖాంశ అంతరం 5.30 గంటలు. మీర్జాపుర్ దగ్గరి సమయాన్ని దేశమంతటా పాటిస్తారు. అయితే, కచ్చితమైన సమయాన్ని మిల్లీసెకండ్లతో సహి విశేష సంస్థలు నిర్వహిస్తున్న జీపీఎస్ ఉపగ్రహాలు నిర్ణయిస్తున్నాయి. స్వదేశీ ఉపగ్రహాలతో ఈ పరిస్థితిని మార్చాలని కేంద్రం నిర్ణయించింది. కార్దిల్ యిల్డ్ సమయంలో కచ్చితమైన లౌషణ్యమును జీపీఎస్ గుర్తించలేకపోవడంతో దేశీయ ఉపగ్రహ వ్యవస్థ ఆవశ్యకతను, వ్యాపోత్సుక ప్రాధాన్యాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. జాతీయ భౌతిక ప్రయోగశాల(బఎపీఎల్)తో అనుసంధానమైన నావిక (నావిగేషన్ విత్తి ఇండియన్ కనెస్ట్యూలెషన్) ఉపగ్రహ వ్యవస్థ ఇక్కె సమయ సమాచారాన్ని అందించనుంది. ఎనపీఎల్ పరమాణు గడియారాలు ఉంటాయి. అవి సమాచారాన్ని విశ్లేషించి మిల్లీ, మైక్రో సెకండ్లతో సహి కచ్చితమైన సమయాన్ని లీధేశిస్తాయి. ఈ సమయ సమాచారం ఆప్టికల్ ప్లైబర్ కేబుల్ల సాయంతో ప్రాంతీయ కేంద్రాలకు, వాటి ద్వారా అందరికి చేరుతుంది. ఈ విధంగా ఒకే దేశం-ఒకే సమయం సాకారమవుతుంది. దీనివల్ల సమయ నిర్వహణకు విశేష సంస్థల పై ఆధారపడటం తగ్గుతుంది. ఇప్పో ఈ ప్రాజెక్టుకు సాంకేతిక సహాయాన్ని అందిస్తోంది.

లాభం ఏంటంటే..

సర్వబాటుతో మేలు

చాలా దేశాలు గడియారాన్ని వేసవిలో ఒక గంట ముందుకు, శీతకాలంలో గంట వెనక్కి జరవడం ద్వారా వగబి వెలుతురును ఉపయోగించుకొంటున్నాయి. రెండు కాల మండలాలు త్రావిక శక్తిలో దక్కతను పెంపాందించి ఆర్థిక లబ్ధి చేకూరుస్తాయని ప్రణాళికా సంఘం గతంలో స్పష్టం చేసింది. దానివల్ల దేశవ్యాప్తంగా ఏటా 270 కోట్ల యూనిట్ల విద్యుత్తకి ఆదా అవుతందని తెలిపింది. రోడ్స్ ప్రమాదాలు సైతం తగ్గి అవకాశం ఉండని వెల్లడించింది. అయితే, రెండు కాల మండలాలతో ప్రతికూలతలూ ఉన్నాయి. కార్బోలయాల సమయాలు, బ్యాంకింగ్ పని చేతలు రెండు కాల మండలాల్లో ఉండటం సమయ అనమతులుతకు ధారి తీసుంది. భిన్న ప్రాంతాల మధ్య రైల్స్ సమయాలు ఒకేవిధంగా లక్ష్మికాపోతే అది రైల్ రాకపోకల్లో గందరగోళాన్ని స్పష్టిస్తుంది. ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశముంటుంది. భూగోళికంగా కాల మండలాల విభజన దేశ సమైక్యతకు ప్రతిబంధకం కావచ్చు. కాలానుగుణంగా గడియారాల సమయాన్ని సర్పుబాటు చేసుకుంటే పగలి వెలుతురును వినియోగించుకునే వెసులుబాటు కలుగుతుందని నేపసల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ అధ్యాయ్న్స్ స్టడీస్ సూచించింది. ఏది ఏమైనా దేశం మొత్తం ఏకరూప సమయ నిర్వహణకు, ఆర్థిక దక్కతకు, వ్యాపోత్క భద్రతకు కేంద్రం నిర్రయాత్క అదుగు వేసిందని నిపుణులు విశ్లేషిస్తున్నారు. నిబంధనల అమలుకు సమర్థ సాంకేతిక యంత్రాంగం అవసరం. కాల మండలాల మధ్య సమన్వయానికి కృతిమ మేధ సాధనాలు తోడ్పడతాయి.

రైమల్లో కోతుల చెడద.. శగరాల్లో కుక్కల బాధ

వరస్తుతి ఉంది. నగరంలో దాదాపు 4 లక్షల 61 వేల కుక్కలు ఉన్నాయని అధికారిక లెక్కలు చెబుతున్నాయి. అయితే వీటికి తోడు పెంచుకుంటున్న కుక్కలు కూడా మరో పదు లక్షలు ఒక్క గ్రేటర్ హైదరాబాద్ పరిధిలోనే ఉంటాయని తెలుస్తోంది. ఇందులో జర్రున్ షెఫర్డ్, దాబరైన్ లాంబిలాంబి భయంకరమైన కుక్కలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ కుక్కలన్నీ వీధుల్లో తిరుగుతూ.. సామాన్య ప్రజలకు భయ భ్రాంతులను కలిగిస్తున్నాయి. అలాగే కుక్కల డాడిశో ప్రమాదాలు జరుగుతున్న ఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. అధికారులు చేస్తున్న ఖర్చు వల్ల ప్రభుత్వ భాజానా గుల్ల అవుతోందే తప్ప లక్ష్యం నెరవేరడం లేదని హైదరాబాద్ దెవలమేంట్ కమిషన్ కైర్చున్ కె. కాశీనాథ్ గతంలో అనేకమార్లు ప్రభుత్వం ర్ధష్టికి తీసుకుని వచ్చారు. కుక్కలు పరుగిత్తుకుని వస్తున్న సందర్భాల్లో టూవీలరైప్ పోతూ కిందపడి దెబ్బలు తాకిన వారు, ప్రమాదాలకు గురయిన వారు అనేకులు ఉన్నారు. అలాగే నడకదారిలో ఇవి అడ్డగించి కరుస్తున్న కేసులు అనేకం ఉన్నాయన్నారు. పిల్లలు వీధుల్లో లేదా పార్కుల్లో స్నేహిగా ఆడుకునే పరిస్థితి నగరంలో లేదు. మహిళలు, వృద్ధులు ద్వేర్యంగా రోడ్స్‌పై అడుగు పెట్టకుండా కుక్కలు అడ్డుకుంటు న్నాయి. ఇకపోతే వీధికుక్కలకు తోడు పెంచుకుంటున్న కుక్కలు కూడా రోడ్స్‌పైనే మలమూత్రాలు పోయడం వల్ల వీధులు భరాబు అపుతున్నాయని, వాటిని కీల్న చేయడం పొరిశుర్దు సిబ్బుండికి కూడా సమస్యగా ఉంది. కుక్కల పెంపకండారులు నిబంధనలు పాచించకుండా రోడ్స్‌పైనే వాటిని మలమూత్రాలకు వడిలేస్తున్నారు. పెట్ డాగ్నీకు లైసెన్స్ తప్పనిసరి చేసి, నిబంధనల మేరకు పెంచుతున్నారా లేదా అన్నది కూడా చూడాల్సి ఉంది. కుక్కల కోసం నగర శివార్లో సప్లైర్లు ఏర్పాటు చేసి, స్టోర్జ్ చేయడం వల్ల మంచి ఫలితాలతో పాటు డాగ్ లవ్వీకు కూడా వాటిని రక్షించుకునే అవకాశం ఉంటుంది. నగరంలో ఉన్న వీధికుక్కల్లో 75 శాతం కుక్కలు అంటే 3 లక్షల 20 వేల కుక్కలకు స్టోర్జ్స్ పూర్తి చేశామని బల్లియా వెటర్లు ఆఫీసర్లు చెబుతున్నారు. నగరంలో వీధి కుక్కలు, కోతుల సమస్యను పరిష్కరించేందుకు తోణి చర్యలు తీసుకోవాల్సి ఉంది. గతంలో కుక్క కరిచి ఓ బాలుడు వనిపోతే.. ఆ కుటుంబానికి నష్ట పరిషోరం ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం కేవలం సారీ చెప్పి చేతులు దులుపుకుందని పిసీసీ చీఫ్సగా ఉన్న రేవంత్ రెడ్డి ఆనాడు ఆరోపించారు. కనీస సానుభూతి చూపని రాక్షస ప్రభుత్వం ఇది అని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కనీస ఇప్పుడు కనీస చర్యలకు ఆయన కూడా ఉపక్రమించడం లేదు.

ನೆರ್ಪೂ, ಕಾರ್ಪೂ ರೆಡ್.. ರೂಪು ಎಂಬು?

ఆధ్యాత్మిక కుడి కసిఅర్ సిరియసగా ఆలోచించుకొవాల్సిన విషయం. ఇవాళీ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో భారత రాష్ట్ర సమితికి వ్యతిరేకంగా రెండు జాతీయ రాజకీయ పార్టీలు వని చేస్తున్నాయి. అందులో ఒకటి తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే అధికారంలో ఉంటే మరొకటి కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న జాతీయ పార్టీ. నాది మూడవ జాతీయ పార్టీ అని బిఆర్ఎస్ చెప్పుకుంటే వచ్చే అదనపు ప్రయోజనం ప్రజల్లో ఏమీ ఉండకపోవచ్చు. నిజానికి భారత రాష్ట్ర సమితిగా రూపొంతరం చెందిన తర్వాత్తన ఆ పార్టీ ప్రథ తగ్గిపోయింది అన్నది అక్షరసత్యం. 2023 శాసనసభ ఎన్నికల్లో ఉడిపోయిన తర్వాత జరిగిన లోకసభ ఎన్నికల్లో రెండు జాతీయ పార్టీలు చెరిగం సీట్లు కొల్కతాపోవడం, బిఆర్ఎస్కు ఒక్క సీటు కూడా రాకపోవడం ఇక్కడ గమనార్థం. కసిఅర్ ప్రాంతీయ నాయకుడిగా ప్రసిద్ధుడు. మేము జాతీయ రాజకీయాలు ఎందుకు చేయకూడదు అని అంటే ఏం జరిగిందో చూసాం. ఇప్పుడు ఇంకా అదే నినాదాన్ని పట్టుకొని వేళ్ళాడితే ప్రయోజనం ఉండదన్న విషయం అంత అనుభవశాలి అయినా కసిఅర్కు ఎవరైనా చెప్పాలా? మొన్నటి విస్తృతస్థాయి సమావేశంలో ఆయన ఇంకొక మాట కూడా చెప్పారు. ఆ మాటల్ని జ్ఞాపకం చేసుకుంటే కసిఅర్ ఇప్పుడు జాతీయాబాటు వదిలి మళ్ళీ ప్రాంతీయ మార్గానికి వెళ్లాల్సిన అవసరాన్ని ఆయనే చెప్పుకోని చెప్పారని అనిపిస్తుంది మనకు. అదేమిటంటే 'చంద్రబాబు ఎన్డిడి పేరట తెలంగాణలో మళ్ళీ అడుగుపెట్టాలనుకుంటున్నారు. తెలంగాణ మళ్ళీ వలసవాద కుట్టలకు బలికాకూడదు. అదే జరిగితే రాష్ట్రం ఆగమయ్యే ప్రమాదం ఉంటుంది' అని చెప్పారు. పొరుగు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుకు తెలంగాణ మీద కన్ను లేదని ఎవరూ అనుకోరు. అయితే తెలంగాణలో కాలుపెట్టలేని పరిసితిని ఆయనే సాయంగా కొనితెచుకున్నారు. పెగా ఆయనతో కిలీనే బిగిస్తున్నా... బీడిపి వచ్చాక దీనిపై స్పుందించడం లేదని ఆరోపిస్తున్నారు. వ్యవసాయానికి ఉచిత విద్యుత్ రాబోయే కాలంలో ఉండదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మిటర్లు బిగించినా ప్రభుత్వమే విద్యుత్ ఛార్జీలు భరిస్తుందనే మాటలు ఎంతో కాలం చెల్లవు. విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేసే జెన్కోలు, డిస్కుంల ప్రయివేటీకరణ జరిగితే దాని దుప్పలితాలు తీప్పంగా ఉంటాయని లెప్పే నేతలు పోచ్చరిస్తున్నారు. ఇప్పటికైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యుత్ ప్రయివేటీకరణ విధానాలను విరమించుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. ఇదిలావుంటే నెల్లార్లు జిల్లాలోని లీ దామోదరం సంజీవయ్య భర్తల్ పవర్ స్టేషన్ అత్యాధునికమైన సూపర్ క్రిటికల్ సాంకేతిక నైపుణ్యంతో నడుస్తున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధ్వర్యంలోని జెన్కో సంస్ ఆధ్వర్యంలో 1600 మెగావాట్ల ఉత్పత్తి సామర్థ్యంతో పనిచేస్తున్నది. మరో 800 మెగావాట్ల ఉత్పత్తి సామర్థ్యంతో యూనిట్-3 నిర్మణం 90 శాతం పూర్తి అయ్యాంది. దామోదరం సంజీవయ్య భర్తల్ పవర్ స్టేషన్కు నష్టాలు వస్తున్నాయనే పేరుతో ప్రయివేటుకు అప్పగించాలనడం దారుణం అని ప్రజలు, విపక్షులు విమర్శిస్తున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బొగ్గు కొరతను స్ఫోషించి నష్టాలు వస్తున్నాయని నెపం వేస్తున్నదని బీడిపి ఆరోపిస్తోంది. ప్రభుత్వం తరపున డిస్కుంలు ఇచ్చే ఆర్డర్ను బట్టి విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేయాలి. ప్రైవేటీకరణ కారణంగా ప్రజలపై రాబోయే కాలంలో భారాలు తీప్పంగా పడతాయని విమర్శలు ఉన్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో గతంలో పంచాయతీలకోసం కొనుగోలు చేసిన మొటర్లు, పంపుసెట్లు మాయం చేశారని.... వీటిని రికవరీ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఇప్పడంలో అధికారులు చాలా నిర్లక్ష్యం చూపుతున్నారు. ప్రాస్టిఫార్మర్లు సకలంలో మరమ్మతులు చేయకపోవడంతో రైతులు పంటలను

తెలుగ్ తీసుకోవదు..

అనులు ఎన్నికల ప్రచారానికి బయటికి రాలేదు. రెండవ పర్యాయంగిలుస్తామా లేదా అన్న మీమాంసలో ఉండిపోయిన స్థితి.ఎప్పుడైతే తెలుగుదేశం పార్టీ తెలంగాణలో కాంగ్రెస్‌తో కలిసి ఎన్నికలకు సిద్ధమవుతున్నదనే వార్త వచ్చిందో కెసిఆర్ జూలు విదిలించి బయటకొచ్చి మళ్ళీ తెలంగాణ పరాయాకరణ జరగబోతున్నదనే నినాదాన్ని తీసుకొని రెండవసారి గిలిచిన విషయం తెలిసిందే. ఆనుడు కాంగ్రెస్ ఒంటరిగా ఎన్నికలకు వెళ్లి ఉంటే పరిస్థితి భిన్నంగా ఉండేది. ఈ విషయం బిజెపి నాయకత్వానికి.. అందునా నరేంద్ర మోడి, అమిత్ షా వంటి కరదగట్టిన రాజకీయ నాయకులకు అర్థం కాకుండా ఉంటుందా? 2024 లోక్సభ ఎన్నికల తర్వాత తెలంగాణలో అధికారంలోకి రావడానికి అవకాశం ఉండన్న ఆశలు చిగురుస్తున్నవేళ భారతీయ జనతా పార్టీ తెలుగుదేశం అనే మోత బరువును ఎందుకు తెచ్చుకుంటుంది? కాబట్టి తెలుగుదేశం పార్టీ లేదా చంద్రబాబు నాయుడు మళ్ళీ తెలంగాణాచ్చి ఏదో చేయబోతున్నారు, తెలంగాణ మళ్ళీ పరాయాకరణకు గురవుతుంది అన్న అంశాన్ని తీసుకొని ఎన్నికలకు వెళ్లే అవకాశం కెసిఆర్కు ఉండకపోవచ్చు. 2023 శాసనసభ ఎన్నికల్లో ఓడిపోయిన తర్వాత దాదాపుగా తొలిసారి బయటకు వచ్చి పార్టీ విస్తృతసాయి సమావేశంలో మాట్లాడారు కాబట్టి కెసిఆర్ చెప్పవలసిన విషయాలు, స్పష్టత ఇవ్వవలసిన అంకాలు ఇంకా చాలానే ఉండాచ్చు. ఎందుకంటే ఓటమి తర్వాత బిఅర్వెన్ గురించి జరిగిన ప్రచారం, పార్టీ పని అయిపోయిందంటూ బిఅర్వెన్ నేతలే ప్రచారం చేశారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసిన విషయం ఇక్కడ ప్రస్తావించాలి. నిజానికి ఒక్కసారి ఓడిపోతే ఏ పార్టీ పని అయిపోదు. మామాలు రాజకీయ పార్టీలే రెండు, మూడు పర్యాయాలు ఓడిపోయిన తర్వాత కూడా తిరిగి అధికారంలోకి వస్తుంటే బిఅర్వెన్ వంటి ఉద్యమాలు పుసాదిగా ఏర్పడిన పార్టీలు అంత సులభంగా అంతరించిపోవు.

